

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان دامپزشکی کشور

جمهوری اسلامی ایران
بسمه تعالی

شماره: ۸۶/۱۱/۹

تاریخ: ۸۶/۱۱/۱۴

پیوست:

محرمانه

حراست اداره کل دامپزشکی خوزستان
شماره: ۸۳۱ / ۱۶ / ۱۱ / ۸۶
ارجاع: ۱۳ / ۲۱

مدیوکل محترم دامپزشکی استان

موضوع نامه: "جمع آوری، نگهداری، فرآوری و حمل نقل کود طیور"
سلام علیکم

(با صلوات بر محمد و آل محمد (ص) و با احترام)

با عنایت به اهمیت رعایت اصول بهداشتی در جمع آوری، نگهداری، عمل آوری و حمل و نقل کود طیور در حفظ و تأمین بهداشت جمعیت طیور کشور، بدین وسیله "ضوابط و دستورالعمل جمع آوری، نگهداری، فرآوری و حمل و نقل کود طیور" که در جلسه مورخ ۸۶/۱۱/۹ کمیته تخصصی بیماری های طیور به تصویب رسید، به شرح ذیل جهت اطلاع و اقدام لازم ایفاد می گردد.

مقدمه:

بسیاری از بیماری های طیور (ویروسی، قارچی، باکتریایی، انگلی) از طریق مدفوع طیور مبتلا منتقل می شوند. تجمع مدفوع طیور در فضولات در سطح جایگاه های نگهداری و تماس با آن یکی از راه های مهم انتقال بیماری است. یکی از راه های کاهش شیوع بیماری، جمع آوری مدفوع و فضولات و جلوگیری از پراکنده شدن آن در محیط می باشد. عدم توجه به روش صحیح جمع آوری و نگهداری کود نیز سبب به وجود آمدن محل مناسبی برای تکثیر و رشد و گسترش حشرات، انگلها و سایر عوامل بیماریزا از جمله بیماری های ویروسی گردیده که باعث بقاء و انتشار عامل بیماری می شود. کود موجود در مرغداری قبل از جابجایی و حمل و نقل باید در محل مناسبی دپو شود تا بسیاری از عوامل بیماری زا موجود در آن از بین بروند. (در اثر افزایش حرارت درونی و کاهش اسیدیته ناشی از پدیده تخمیر).

روش های عمل آوری کود

عمل آوری کود باید پس از تخلیه طیور و خروج وسایل موجود در سالن صورت پذیرد.

الف- دفن کود در محوطه مرغداری:

- ۱- گودالی با عمق حداقل ۲ متر در محل مناسبی در محوطه مرغداری حفر و سپس کف آن ابتدا با آهک به ضخامت سانتی متر مفروش گردد.
- ۲- به منظور جلوگیری از ایجاد گرد و غبار و نیز کمک به پدیده تخمیر، بر روی بستر سالن آب پاشیده شود.
- ۳- کود موجود در سالن به گودال موضوع بند یک منتقل و همزمان با پر کردن گودال، آب به تناوب بر روی لایه های مختلف آن پاشیده شود.
- ۴- پس از تخلیه کامل سالن از کود، روی گودال پر از کود را پلاستیک کشیده و با خاک به ضخامت ۴۰ سانتی متر پوشانده شود.

نشانی: تهران خیابان ولیعصر (عج)، ابتدای خیابان سید جمال الدین اسد آبادی (دو راهی یوسف آباد)

سندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۶۳۴۹ تلفن: ۰۳-۸۸۹۵۲۴۰۰ دورنویس ۸۸۹۵۷۲۵۲ - ۸۸۹۶۲۳۹۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان دامپزشکی کشور

جمهوری اسلامی ایران
بسمه تعالی

شماره :
تاریخ :
پیوسته :

۵- زمانی که دمای عمق ۶۰ سانتی متری کود به ۵۵ - ۴۲ درجه سانتی گراد برسد، با ایجاد پدیده تخمیر و کاهش اسیدیت، عوامل ویروسی غیرفعال شده و مسلماً تعداد زیادی از عوامل بیماریزا از بین می‌روند. در این حالت می‌توان نسبت به بارگیری کود در کامیون‌های واجد شرایط اقدام نمود.

ب- روش کپه کردن و سیلوی زمینی کود:

۱- در صورت عدم امکان حفر گودال مناسب جهت دفن کود در محوطه مرغداری به علت بالا بودن سطح منابع آب زیرزمینی پس از جمع آوری لوازم موجود و انتقال آن‌ها به خارج از سالن، باید نسبت به جمع آوری کود و انباشتن آن به صورت کپه‌ای در داخل سالن یا محوطه مرغداری و یا با ایجاد سیلوهای زمینی غیر قابل نفوذ در ابعاد مناسب اقدام و کود را در آن جمع آوری کرد.

۲- همزمان آب باید به تناوب بر روی لایه‌های مختلف کود پاشیده شود و در پایان کار کود با پوشش غیر قابل نفوذ ابتدا با پلاستیک و متعاقباً با خاک به گونه‌ای پوشانیده شود که از دسترس پرندگان و تأثیر باد در امان باشد.

۳- زمانیکه دمای عمق ۶۰ سانتی متری کود به ۵۵ - ۴۲ درجه سانتی گراد برسد در این حالت می‌توان کود را در کامیون‌های واجد شرایط بارگیری کرد.

تبصره ۱- در مواردی که ناگزیر به کپه کردن کود در داخل سالن باشیم، باید دانست که افزایش دمای سالن به ایجاد سریعتر پدیده تخمیر و کاهش اسیدیت و در نتیجه غیرفعال شدن عوامل ویروسی و کاهش مدت زمان عمل آوری کود کمک می‌نماید.

تبصره ۲- ارتفاع کود کپه شده حداقل یک متر در نظر گرفته شود و دمای کود در دفعات مختلف اندازه گیری و ثبت گردد تا زمانیکه دمای عمق ۶۰ سانتی متری کود به ۵۵ - ۴۲ درجه سانتی گراد برسد با توجه به شرایط فارم ز آب و هوا بایستی کود را چند روز (حداکثر ۵ روز) در این دما نگهداری و سپس اقدام به بارگیری نمود.

ج- خشک کردن کود:

۱. بهترین روش سالم سازی کود، استفاده از دستگاه کود خشک کن است.

۲. کود حاصله در مرغداری پس از فرآوری توسط دستگاه کود خشک کنی باید در کیسه های غیر قابل نفوذ بسته بندی و حمل و نقل گردد.

۳. بسته بندی باید نفوذ ناپذیر و مقاوم در برابر پاره شدگی و دارای نشانه گذاری مناسب با مشخصات ذیل باشد:

۱- نام مرغداری

۲- عبارت «کد پروانه بهداشتی بهره برداری از اداره کل دامپزشکی استان: ...»

۳- تاریخ فراوری (سالم سازی و خشک کردن) کود

۴- آدرس و شماره تلفن مرغداری

نشانی: تهران خیابان ولیعصر (عج)، ابتدای خیابان سید جمال الدین اسد آبادی (دو راهی یوسف آباد)
صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۶۳۴۹ تلفن: ۰۰۳-۸۸۹۵۳۴۰۰ دورنویس ۸۸۹۵۷۲۵۲ - ۸۸۹۶۲۳۹۲

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان دامپزشکی کشور

شماره :
تاریخ :
پیوست :

ضوابط حمل و نقل کود :

۱. حمل و نقل کود از مرغداری بدون اخذ مجوز از اداره کل دامپزشکی استان مبداء ممنوع است. (انتقال و جابجایی داخل استانی کود، نیز باید با اطلاع و هماهنگی دامپزشکی شهر مبداء و مقصد و با اخذ مجوزهای لازم صورت گیرد)
 ۲. اتاق بارگیری کامیون های حمل و نقل کود باید دارای سطحی یکپارچه و بدون خلخل و فرج و قابل شستشو و ضد عفونی کردن باشند.
 ۳. پوشاندن سطح کود با استفاده از پوشش پلاستیکی مقاوم (نایلون) به منظور جلوگیری از پراکنده شدن کود توسط وزش باد در طی مراحل حمل تا زمان تخلیه الزامی است.
 ۴. کامیون های مخصوص حمل و نقل کود پس از تخلیه باید کاملاً شستشو و با ضد عفونی کننده مناسب ضد عفونی گردند و گواهی مربوط را از شبکه دامپزشکی شهرستان مقصد دریافت نمایند.
 ۵. کامیونهای مخصوص حمل و نقل کود، بدون ارائه گواهی موضوع بند ۴ اجازه حمل و نقل هیچگونه نهاده های دامی به هر شکل (چه به صورت فله و چه به صورت گونی (بسته بندی) را ندارند.
 ۶. کارگران بارگیری و تخلیه کود باید مجهز به پوشش های مناسب ایمنی و محافظت فردی باشند.
- تبصره ۱: در شرایط عادی حداقل ۲۱ روز پس از تخلیه کامل کود و شستشو و ضد عفونی فارم مجوز جوجه ریزی توسط دامپزشکی استان صادر می گردد.
- تبصره ۲: در شرایطی که مرغداری کانون آلوده به آنفلوآنزا فوق حد محسوب گردد حداقل فاصله جوجه ریزی مجدد ۴۲ روز از زمان معدوم سازی گله و پس از تخلیه کامل کود و شستشو و ضد عفونی فارم محاسبه و تعیین میگردد.

شرایط حمل کودهای بسته بندی نشده (فله) :

- ۱- خودرو حمل کاملاً سرپوشیده باشد و یا بوسیله پوشش مناسب روی کود تماماً پوشش دهی شود
- ۲- اتاق بار خودرو حمل نفوذ ناپذیر و غیر قابل نشت بوده و از قسمت راننده جدا باشد
- ۳- جهت جلوگیری از ریزش شیرابه کود باید در کف کامیون به ضخامت ۱۰ سانتی متر آهک ریخته شود.
- ۴- دیواره ها و کف کامیون بایستی با پلاستیک ضخیم مفروش و کود بداخل آن انتقال یافته و سپس کود با نایمانده پلاستیک به صورت کامل پوشیده گردد.

نشانی : تهران خیابان ولیعصر (عج) ، ابتدای خیابان سید جمال الدین اسد آبادی (دو راهی یوسف آباد)
صندوق پستی : ۱۴۱۵۵/۶۲۴۹ تلفن : ۳-۸۸۹۵۳۴۰۰ دوزنویس ۸۸۹۵۷۲۵۲ - ۸۸۹۶۲۳۹۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان دامپزشکی کشور

جمهوری اسلامی ایران
بسمه تعالی

شماره :
تاریخ :
پیوست :

قوانین و مقررات

- ۱- بند ۳ ماده ۵ قانون سازمان دامپزشکی کشور
- ۲- براساس ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی دفع فضولات دامی تهدید علیه بهداشت عمومی است و چنانچه طبق قوانین خاص مشمول مجازات شدیدتری نگردد به استناد این قانون به حبس تا یکسال محکوم خواهد شد. تشخیص اینکه این اقدام تهدیدی بر علیه بهداشت عمومی است بر اساس تبصره یک این قانون به عهده سازمان دامپزشکی می باشد.
- ۳- براساس ماده ۲۵ قوانین و مقررات محیط زیست در مواردی که واحدی دارای امکانات دفن کود در محل پرورش و تولید نباشد و یا محموله کودی بدون مجوز لازم توفیف گردد بایستی نسبت به دفن کود در نقاط خارج از شهر، از شهرداری و دیگر ارگانهای ذیربط تأییدیه لازم اخذ گردد.
- ۴- براساس ماده ۱۸، ۲۹ و ۳۱ مقررات محیط زیست به منظور کنترل آلودگی ها و درشرایطی که آلودگی خطر فوری برای انسان و محیط داشته باشد دفع کود - لاشه دام و زباله در آبراهه ها و در اماکن غیرمجاز جرم محسوب می گردد و متخلفین به حداکثر مجازات در ماده ۱۶ و ۲۰ قانون محیط زیست محکوم میگردند.

دکتر مهدی خلیج

معاونت بهداشتی و پیشگیری

نشانی: خیابان سید جمال الدین اسد آبادی (دو راهی یوسف آباد)
صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۶۳۴۹ تلفن: ۰۳-۸۸۹۵۳۴۰۰ دورنویس ۸۸۹۵۷۲۵۲ - ۸۸۹۶۲۳۹۲